

~~REFUGEE~~ COMPANY

JAARVERSLAG 2019

WIE ZIJN WIJ?

STICHTING REFUGEE COMPANY organiseert sinds 2015 leerwerkprogramma's voor mensen met een vluchtelingenachtergrond. Die programma's duren zes maanden tot maximaal drie jaar en worden uitgevoerd door onze sociale ondernemingen genaamd: A Beautiful Mess en de Mondmaskerfabriek.

A BEAUTIFUL MESS runt café's, restaurants en een textielatelier ("makerspace") in Amsterdam. In de zomer openen we een café in Utrecht en een restaurant in Arnhem en in het voorjaar van 2020 begonnen we in Arnhem de Mondmaskerfabriek, waar we mondmaskers produceren die gebruikt kunnen worden in de reguliere ziekenhuiszorg, thuiszorg, mondzorg en ouderenzorg. We creëren veilige plekken waar mooie mensen mooie dingen maken en beginnen met het opbouwen van een nieuw leven. ■

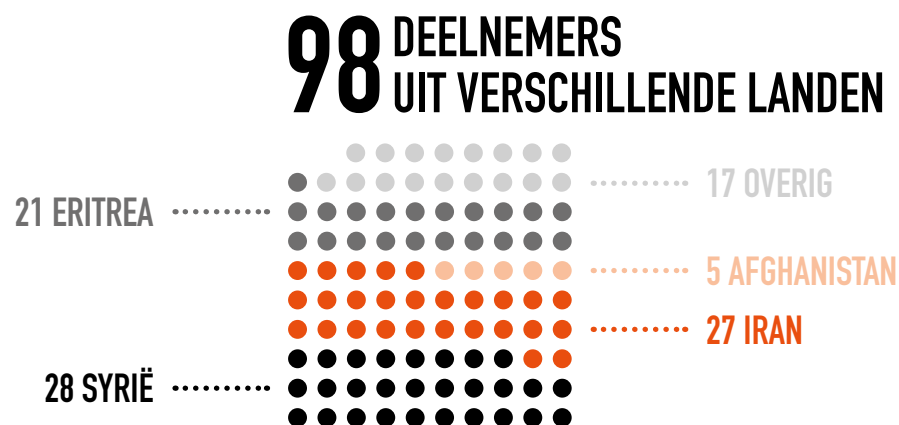

KERNGEGEVENS EN BELANGRIJKSTE CIJFERS

SINDS 2015 hebben we 173 deelnemers aan een baan geholpen. 4.213 mensen namen deel aan onze community-activiteiten. In totaal bezochten sinds onze oprichting 69.750 mensen een van onze restaurants of events of onze makerspace. In 2019 hadden we 98 deelnemers. De deelnemers kwamen voor het grootste deel uit Syrië (28%), Iran (27%), Eritrea (21%) en Afghanistan (5%).

DE TOTALE begroting aan kosten en inkomsten voor de stichting was €1,2 miljoen euro. Het restaurant A Beautiful Mess in Amsterdam heeft €388.000 omzet gemaakt. De makerspace maakte een omzet van €72.000. Omdat we niet genoeg fondsen hebben geworven en we minder omzet hebben gemaakt dan we voorzien hadden, hebben we bij alledrie de organisaties verlies gemaakt. In 2020 verwachten we bij de Stichting een start te kunnen maken met het opbouwen van een continuïteitsreserve.

We verwachten dat in onze sociale ondernemingen het effect van de Corona crisis ervoor zorgt dat we pas in 2023 financieel een stevige basis hebben. ■

TRUST
ME
YOU
CAN
DANCE

LET'S
EAT
TO
GETHER

TAKE VERY
GOOD CARE OF
YOURSELF

TOGETHER
WE MAKE
A BEAUTIFUL
FAMILY

LET'S
PRAY
TOGETHER
FOR
PEACE

MOSTAFA AAN DE SLAG BIJ SALESFORCE

Een van de 98 deelnemers in het afgelopen jaar was Mostafa. Mostafa sprak al een aardig woordje Nederlands en Engels toen hij deelnam aan ons Hospitality leer/werk traject, maar heeft gedurende het traject zijn Nederlands kunnen verbeteren. Tijdens het leer/werk traject werd duidelijk dat de ambities van Mostafa op een heel ander vlak lag, maar niet precies op welk vlak. Met behulp van de coaches heeft hij meerdere gesprekken gevoerd bij potentiële werkgevers. Uiteindelijk heeft hij gekozen voor een training bij Salesforce. Mostafa is hiervoor geslaagd en werkt nu als Junior Salesforce CRM Administrator. ■

INHOUD

Voorwoord	6
1. Wat we gedaan hebben in 2019	9
1a. Re-start Programma	10
1b. Andere mijlpalen in 2019	17
2. Hoe verder in 2020	20
3. Woorden van dank	22

VOORWOORD

IK SCHRIJF DIT IN MEI 2020, als het coronavirus de wereld nog altijd in zijn greep houdt. Ondanks de uitdagende omstandigheden hebben we allesbehalve stilgezeten, want juist als het erop aan komt geloven wij in de kracht van actie. We schakelden razendsnel over op digitaal werken en begonnen in maart 2020 met het produceren van gecertificeerde mondkmaskers. Onze Mondmaskerfabriek in Arnhem voorziet in een grote behoefte onder hulpverleners in Nederlandse ziekenhuizen. Met lef, daadkracht en een goed netwerk vanuit de Refugee Company is het gelukt om partijen bij elkaar te brengen: Friends for Brands ontwikkelde een huisstijl en de website, KLM hielp om vanuit China de machines en grondstoffen naar Nederland te vervoeren voor het vervaardigen van de mondkapjes. De Philips Foundation verstrekte een lening om de fabriek te openen en koppelde ons aan Philips, dat ons van kennis en grondstoffenleveranciers voorzag. Daarnaast kregen we steun van kredietverstrekker Qredits in de vorm van een sociaal krediet. De gemeente Arnhem ondersteunt het leerwerkprogramma en het werven van medewerkers voor de fabriek. De Rabobank Arnhem en Omstreken hielp ons met het voorfinancieren van de grondstoffen. De Mondmaskerfabriek vestigt zich in het pand

van Scalabor in Arnhem. In mei tekenden we een contract met het Landelijk Consortium Hulpmiddelen van VWS en EZK om 12 maanden lang de zorg van gecertificeerde mondkmaskers te voorzien.

VERANDERING ZELF IN GANG ZETTEN

Kijken we naar de langere termijn, dan maken we ons klaar voor een recessie en een krappe arbeidsmarkt. Werkgevers zullen minder snel geneigd zijn om te investeren in mensen die nog 'heel' moeten worden, dus zullen we als sociale onderneming mogelijk meer banen zelf moeten gaan creëren. Zo kunnen we de arbeidsparticipatie van mensen met een vluchtelingenachtergrond aan blijven jagen en een voorbeeldfunctie blijven vervullen. We zijn ervan overtuigd dat we alleen dingen kunnen veranderen als we die veranderingen zelf in gang zetten.

PIONIEREN EN ONDERNEMEN

Terugblikken voelt gezien de tijden waarin we leven een beetje ongemakkelijk, maar we gaan het toch doen, want 2019 was een bijzonder jaar. Met Refugee Company en A Beautiful Mess ontgroeiden we de start-up fase, maar behielden we onze →

"IN EEN RECESSIE ZULLEN WERKGEVERS MINDER SNEL GENEIGD ZIJN OM TE INVESTEREN IN MENSEN DIE NOG 'HEEL' MOETEN WORDEN, DUS ZULLEN WE ALS SOCIALE ONDERNEMING MOGELIJK MEER BANEN ZELF MOETEN GAAN CREËREN."

"IK BEN BLIJ DAT IK BIJ KAN DRAGEN, IK VIND HET LEUK OM BIJ DE MONDMASKERFABRIEK TE WERKEN. ZO KAN IK IETS TERUG DOEN."

spirit van pionieren en ondernemen. De organisatie werd meer en meer zelfsturend en steeds vaker zag ik overal mensen van ons aan het werk, zonder dat ik precies wist wat ze aan het doen waren. Van een beginnend bedrijf dat vecht voor bestaansrecht, werkten we ons op tot een professionele, waarde creërende organisatie. Dat we groeiden betekende niet dat we standaardprogramma's afdraaiden. We bleven aandacht houden voor het individu en keken per individuele deelnemer wat hij nodig had om een volgende stap te kunnen maken, een grote stap of eerst een kleine.

DUURZAME BAAN

We zijn een ondernemende organisatie en werken graag met cijfers, maar staarden ons vorig jaar niet blind op de macht van het getal. Ons ideaal is om 40 procent van de deelnemers na drie jaar uit te plaatsen in een duurzame baan, maar toen bleek dat we met een veel complexere doelgroep werkten dan voorheen zijn we meer realistische, maar net zo belangrijke doelen gaan stellen. Veel deelnemers waren al op leeftijd en nog maar net in ons land aangekomen. Ze spraken de taal niet, zaten middenin moeilijk verlopende procedures en kampten soms met ingrijpende trauma's. In deze fase was het allereerst noodzakelijk om vertrouwen op te bouwen, mensen weer mee laten doen en te werken aan zelfredzaamheid. We wilden dat ieder van onze deelnemers het gevoel kreeg dat hij erbij hoorde en een sense of belonging voelde. De enorme energie en positiviteit waarmee we vorig jaar met onze deelnemers aan de gang zijn gegaan, is niet in een percentage uit te drukken, maar als ik terugkijk maakt het me wel heel erg trots.

HOOGTEPUNTEN

Een van de hoogtepunten vorig jaar was dat we in november zijn toegelaten tot de Code Sociale Ondernemingen. Dit betekent dat zowel consumenten als overheden en zowel onze medewerkers als onze investeerders zwart op wit zien dat we tot in het diepst van onze vezels een sociale onderneming zijn. Een tweede mijlpaal was dat we met de gemeente Arnhem een samenwerking aangingen om voor negentig deelnemers drie jaar lang ons Re-start Programma aan te bieden. We waren heel erg blij toen we hoorden dat we met A Beautiful Mess een van de twee winnaars van de Tommy Hilfiger Fashion Frontier Challenge 2019 waren. Naast € 75.000,- betekende de winst dat experts van Tommy Hilfiger ons vanaf nu verder helpen met het professionaliseren van onze business en het circulair produceren van kleding en andere textielproducten.

POP-UP IN CROMHOUTHUIS

Een ander wapenfeit dat ik nog wil noemen is dat we in amper drie weken op verzoek van het Bijbels Museum een compleet pop-up lunchcafé hebben ingericht in het 17de-eeuwse Cromhouthuis in Amsterdam. De snelheid en gedrevenheid waarmee dit is gegaan is ongelooflijk, te meer omdat het zonder additionele funding tot stand is gebracht. Vrouwen uit het asielzoekerscentrum stonden er in de keuken en achter de bar, allemaal uit de leeftijdscategorie 40-55 en afkomstig uit landen waar betaald werk is voorbehouden aan mannen. Inmiddels wordt deze locatie verbouwd door de nieuwe eigenaar en is de pop-up vervroegd gesloten in verband met Corona. ➔

“HET MAKEN VAN WINST IS NOOIT HET DOEL VAN ONZE ACTIVITEITEN, MAAR EEN MIDDEL OM HET DOEL TE BEREIKEN. WIJ ONDERNEMEN PRIMAIR VANUIT EEN MAATSCHAPPELIJKE MISSIE (IMPACT FIRST). WE ZIJN TOEGELATEN TOT DE CODE SOCIALE ONDERNEMINGEN.”

COMMUNITY CAFÉ OP HET AZC

Met Coffee connect 5, dat we samen met de stichtingen Eigenwijks en Combiwel runnen op het azc in Amsterdam, is een flinke verbeteringslag gemaakt. Coffee connect 5 is de plek waar we bij een kopje koffie of thee met onze toekomstige trainees in contact kunnen komen en ze van harte welkom kunnen heten, zoals dat hoort. In 2020 gaan we eenzelfde concept in Utrecht realiseren, in samenwerking met het COA, het Centraal Orgaan opvang asielzoekers.

ZELF BANEN CREËREN

Een voorbeeld van onze flexibele manier van denken vind ik dat we toen we dringend verleggen zaten om personeel voor ons restaurant, uiteindelijk zijn gaan werven onder voormalige deelnemers die we eerder niet aan een betaalde baan elders hadden kunnen helpen. Deze groep bleef zeven maanden langer bij ons, niet als deelnemer maar als betaalde medewerker, waarna ze met een bak meer ervaring alsnog uitstroonden.

VERHALEN DELEN

Wat vorig jaar nog niet helemaal lukte en beter moet, is dat we moeten leren om ons verhaal beter te delen met de buitenwereld. We zijn zoveel dingen tegelijk aan het doen dat we er vaak niet aan toekomen om wat we doen met anderen te delen. Verhalen verbinden, dus als we geen tijd hebben om ze te vertellen moeten we daar tijd voor máken. Dat gaan we doen en we gaan ook onze nieuwsbrieven en social media doelgericht inzetten met als doel: meer gasten uit de buurt of juist mensen uit ons omringende kantoren naar ons restaurant en onze café's krijgen. Het werven van klanten moet

met dezelfde aandacht en energie gebeuren als hoe we onze deelnemers begeleiden. We willen voor iedereen de rode loper uitrollen.

DUIZENDMAAL DANK

Met heel mijn hart dank ik al onze partners, meedenkers, al onze vaste en eenmalige gasten tijdens de benefietdiners, alle donateurs, alle medewerkers en vrijwilligers van Refugee Company en A Beautiful Mess en natuurlijk onze deelnemers, die kort of langer geleden hun land hebben verlaten en hier in Nederland een nieuw bestaan proberen op te bouwen. Velen van hen zijn experts in verandering geworden en konden mij en mijn collega's laten zien hoe je omgaat met een crisis. Het stemt me verdrietig dat ze opnieuw worden geconfronteerd met bestaansonzekerheid en als we er met Refugee Company en A Beautiful Mess en de Mondmaskerfabriek in 2020 in slagen om ons team en alle deelnemers een beetje zekerheid over de toekomst te kunnen bieden, is dat het hoogst mogelijke winstcijfer dat we kunnen realiseren. Goede gezondheid, geluk en vertrouwen in jezelf en de wereld om je heen, dat wens ik iedereen toe.

Fleur Bakker

Directeur Refugee Company

**“MET HEEL MIJN
HART DANK IK AL
ONZE PARTNERS,
MEEDENKERS, AL ONZE
VASTE EN EENMALIGE
GASTEN TIJDENS DE
BENEFIETDINERS,
ALLE DONATEURS,
ALLE MEDEWERKERS
EN VRIJWILLIGERS EN
ONZE DEELNEMERS
DIE KORT OF LANGER
GELEDEN HUN LAND
HEBBEN VERLATEN.”**

1. WAT WE GEDAAN HEBBEN IN 2019

1A. RE-START PROGRAMMA

DEELNEMEN AAN RE-START PROGRAMMA

In 2019 boden we 98 nieuwe deelnemers (of: *trainees*) een leerwerktraject aan: 77 in A Beautiful Mess restaurant en 21 in A Beautiful Mess makerspace. Van de groep hadden er 78 een verblijfsstatus, 14 niet en zes kregen een verblijfsstatus gaandeweg het leerwerktraject. Dat leerwerktraject noemen we *Re-start Programma*, het duurt een half jaar en is erop gericht om de sociale en economische zelfredzaamheid van mensen met een vluchtelingenachtergrond te vergroten.

WERKEN ZONDER VERBLIJFSSTATUS

De veertien mensen zonder verblijfsstatus vielen onder de Wet Arbeid Vreemdelingen en mochten derhalve maar 24 weken werken. Eind vorig jaar hebben we twee van hen een halfjaarcontract met tewerkstellingsvergunning aan kunnen bieden. Zo verlengden we hun leerwerktraject en dat was goed nieuws voor iedereen. Zeker ook voor ons, want nu konden we dankzij hun al vergaarde kennis en ervaring in het restaurant met een meer stabiel team werken.

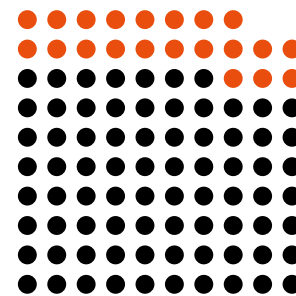
EN DAN DE VOLGENDE STAP

Aan het einde van de periode van zes maanden zijn 33 deelnemers uitgestroomd naar een baan, stageplaats of opleiding. In het voorwoord noemden we de ‘complexere doelgroep’ waar we vorig jaar mee werkten, hier ligt aan ten grondslag dat gemeenten mensen met een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt vaak zélf aan werkgevers koppelen. Dat doen ze via zogenoemde werkgeversservicepunten (WSP’s). Mensen met een vluchtelingenachtergrond die een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben, soms zelfs geen enkele werkervaring, komen bij ons terecht. Om die na zes maanden uit te laten stromen is niet realistisch, met ons Re-start Programma nemen we dan ook drie jaar de tijd om iemand te begeleiden richting een opleiding of werk. Twintig deelnemers vielen vorig jaar om verschillende redenen uit, maar we blijven met hen in contact en hopen ze op een later moment alsnog te mogen begeleiden. We kwamen er vorig jaar achter dat veel werkgevers niet wisten dat zij mensen die geen verblijfsstatus hebben in dienst mogen nemen. Hier hebben we aandacht aan gegeven in onze communicatie en zes deelnemers zijn uiteindelijk via een tewerkstellingsvergunning alsnog aangenomen.

KLEERMAKERS

Vorig jaar begonnen we voor het eerst ook in de makerspace met een Re-start Programma. Van de 21 deelnemers hebben we er in 2019 één aan een betaalde baan kunnen helpen en drie aan vrijwilligerswerk. Wat niet eenvoudig was om te managen was de combinatie van *high end* opdrachtgevers aan de bovenkant van de markt en de onervarenheid van de groep. Om dit te ondervangen namen we twee ervaren kleermakers aan voor in de makerspace, beiden met een vluchtelingenachtergrond. Vanaf dit jaar werken we er alleen nog met deelnemers met ruime werkervaring in textielateliers of fabrieken. →

98 TRAINEES IN 2
TRAJECTEN

21 A BEAUTIFUL MESS
MAKERSPACE

77 A BEAUTIFUL MESS
RESTAURANT

A man with glasses and a patterned shirt is seated on a wooden stool, playing a large, pear-shaped stringed instrument (aoud). He is wearing sunglasses and has a microphone in front of him. Behind him is a large, ornate red rug with intricate patterns. The setting appears to be an outdoor stage or a covered area with a colorful backdrop.

MIJN HOOGTEPUNT VAN 2019

FARES AL QADI RE-START COACH

Ghaith, een van onze jonge, ambitieuze trainees, vroeg ons hoe hij in Nederland een eigen zaak zou kunnen beginnen. We hebben 'm een beetje op weg geholpen, maar vooral door zijn eigen harde werken is hij nu chef-kok in een restaurant en ontwikkelt hij zijn eigen recepten. Ik ben trots op 'm!

Het Connectors-programma en het tweewekelijkse Connection Café dat ik samen met mijn collega Julien Oomen organiseer, hadden even een aanloop nodig, maar daarna is het goed gaan lopen. Er is livemuziek bijgekomen, bingo en natuurlijk heerlijk eten. Vanwege het coronavirus is alles in maart 2020 natuurlijk stilgelegd, maar we ontwikkelden alternatieve manieren om contact te houden met onze huidige trainees en die uit vorige jaren. Julien en ik geven de interactieve training Diversity and Unconscious Bias inmiddels online en daar krijgen we erg goede reacties op. ■

TIMING

Vorig jaar begon het Re-start Programma in de zomermaanden, wat altijd een rustige periode is. Gevolg was dat niet alle deelnemers zich even nuttig hebben gevoeld. In de toekomst gaan we het instapmoment verplaatsen om dit ondervangen, daarnaast gaan we in de beginperiode extra trainingen inplannen. Ten derde gaan we (zodra dat met het oog op het coronavirus weer kan) events organiseren om de toestroom van publiek te vergroten.

TROTS

Sinds we begonnen in 2015, hebben we 173 mensen met een vluchtelingenachtergrond aan een betaalde baan kunnen helpen, exclusief deelnemers die door stroomden naar stages, een opleiding of vrijwilligerswerk.

We willen het liefst nog veel meer deelnemers aan betaald werk helpen en ook sneller, maar we zijn behalve ambitieus ook realistisch. Onze benadering is persoonlijk en op maat en we maken genoeg tijd vrij voor iedere deelnemer. Voor we mensen aan een baan, stageplaats of opleiding helpen, zijn er vaak eerst andere dingen te doen, zoals het bouwen aan relaties en vertrouwen, het leren van de taal en het ervaren van een *sense of belonging*.

We staan ons erop voor dat onze deelnemers in veel gevallen flinke stappen hebben gemaakt op de zogenoemde 'participatieladder', wat betekent dat ze goed integreren en inburgeren, vakbekwaam worden en meedoen. De deelnemers krijgen de tijd om die stappen te maken en zo zelf de afstand tot de arbeidsmarkt stapje voor stapje te verkleinen. In het geval dat die afstand onoverbrugbaar groot is, bijvoorbeeld omdat iemand de pensioengerechtigde leeftijd nadert, werken we aan andere manieren van zingeving en bestaanszekerheid, om toch resultaat

te boeken, ook al is dat resultaat niet in een hard cijfer uit te drukken. In 2019 waren er overigens ook kandidaten die juist eenvoudig aan een werkgever gekoppeld konden worden. Ze werken nu bij onder andere het Conscious Hotel, Suitsupply, Restaurant Bazar en Café Restaurant de Plantage in Amsterdam. →

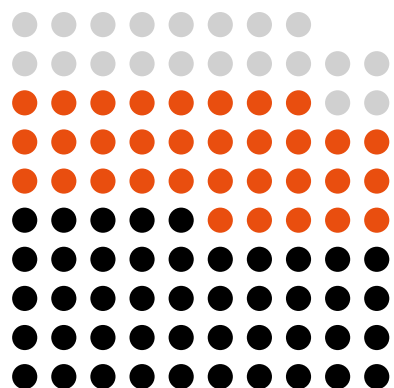

IN 2019 BEREIKTEN WE 101 OUD TRAINEES UIT 2017 EN 2018 MET INDIVIDUELE GESPREKKEN, HUIS- OF WERKBEZOEKEN OF DEELNAME AAN HET CONNECTION CAFE. 6 VAN HEN KOPPELDEN WE ALSNOG AAN EEN BAAN.

IN 2019 ORGANISEERDEN WE 19 CONNECTION CAFES WAAR DEELNEMERS SUPPORT KREGEN IN TAAL, ADMINISTRATIE EN HET OPDOEN VAN EEN NETWERK. MET MUZIEK, BINGO EN LEKKER ETEN BETROKKEN WE DEELNEMERS EN HUN GEZINNEN OF ACHTERBAN. 35 BEZOEKERS BEZOCHTEN GEMIDDELD HET CONNECTION CAFE.

CIJFERS 2019

98 TRAINEES
GESTART

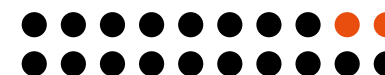

20 TRAJECT NIET
AFGEROND

33 GEPLAATST IN
OPLEIDING / STAGE / BAAN

45 NOG IN
TRAJECT

42% VAN DE DEELNEMERS
ZIJN GEPLAATST

18 RESTAURANT
2 MAKERSPACE

32 RESTAURANT
1 MAKERSPACE

27 RESTAURANT
18 MAKERSPACE

LEERWERKTRAJECTEN

In 2018 duurde ons Re-start Programma drie maanden, dat hebben we in 2019 verdubbeld naar zes maanden. Dit geeft de trainees de tijd om rustig hun draai te vinden, zonder dat dit sneller te plaatsen deelnemers in de weg zit. De verdubbeling geeft ook ruimte voor externe snuffelstages, zodat de stap naar de buitenwereld aan het einde van de periode wat minder groot is. Een win-winsituatie omdat we op die manier nog beter in beeld krijgen waar de deelnemer staat en ook alvast een band opbouwen met mogelijke toekomstige werkgevers.

In onze leerwerktrajecten helpen we deelnemers een netwerk op te bouwen, zetten we in op hun talent en begeleiden we ze bij het versterken van hun veerkracht. Met betrekking tot dat laatste zijn we in de zomer begonnen met het geven van wekelijkse plenaire trainingen in taal en persoonlijke ontwikkeling. Die kennis was direct toepasbaar, onze trainees konden op de werkvloer werken aan ontwikkelpunten en praktijkvoorbeelden weer inbrengen tijdens de training. Het onderling oefenen met de taal versterkt de band tussen de deelnemers, het vergroten van de weerbaarheid en het kunnen overbrengen van ervaringen en gevoelens in de Nederlandse taal maakt dat onze trainees zichtbaar stappen zetten. Een goed sociaal-emotioneel functioneren dient zo als basis voor verdere cognitieve ontwikkeling. Individuele coaching is er ook nog steeds, maar meer *on demand*, dus wanneer er specifieke behoefte aan is.

HET ONDERLING OEFENEN MET DE TAAL VERSTERKT DE BAND TUSSEN DE DEELNEMERS EN HET VERGROOT WEERBAARHEID.

Om dat opbouwen van een netwerk gemakkelijker te maken, hebben we de populaire Connection Café's verplaatst naar doordeweeks, zodat het voor Connectors gemakkelijker is om die bij te wonen. Diploma-uitreikingen en andere zaken plannen we zoveel mogelijk tijdens zo'n Connection Café. We hopen dat de omstandigheden wat betreft het coronavirus snel zo veranderen dat we deze bijeenkomsten ook echt weer kunnen organiseren.

PRE-START

In Coffee connect 5, onze coffeebar op het asielzoekerscentrum in Amsterdam-West, boden we bewoners van het azc een Pre-start aan. Ze kregen training on-the-job achter de bar, maakten kennis met elkaar en met *locals* en zetten eerste stappen op weg naar een nieuwe toekomst. Vorig jaar organiseerden we 44 activiteiten in Coffee connect 5 en verwelkomden bijna tienduizend bezoekers. Samen met de stichtingen Eigenwijks en Combiwel hebben we speciale aandacht aan de LHBT-doelgroep kunnen geven. De georganiseerde Iftar-maaltijd was een succes en heeft driehonderd bezoekers getrokken. De coffeebar wordt gerund door een projectleider en een cafémanager, die doorverwijzen wanneer bewoners psycho-sociale hulp nodig hebben. Dit is het afgelopen jaar zeer regelmatig gebeurd.

VORIG JAAR ORGANISEERDEN WE 44 ACTIVITEITEN IN COFFEE CONNECT 5 EN VERWELKOMDEN BIJNA TIENDUIZEND BEZOEKERS.

METEN VAN IMPACT RE-START PROGRAMMA

We schreven al dat onze resultaten niet altijd in een hard cijfer zijn uit te drukken. Tegelijkertijd willen we wel onze impact meten, zodat we niet alleen op gevoel vooruitgaan, maar ook *aantoonbaar* volgens heldere parameters. Met Avance Impact zijn we begin 2019 een traject begonnen op het gebied van impactmeting. In oktober is de interventiebeschrijving opgeleverd en met financiële steun van Stichting Doen zijn we begin 2020, opnieuw onder auspiciën van Avance Impact, verder gegaan met een training op het gebied van impactmetingen. We namen tijdelijk een methodiekontwikkelaar aan om al onze werkmethodes beter op elkaar te laten aansluiten en overlap of conflicten te voorkomen of te verhelpen. Een meer kwantitatieve impactmeting wordt intussen gedaan door bureau Regioplan (in opdracht van Instituut Gak) onder deelnemers die hier toestemming voor hebben gegeven. ■

MIJN HOOGTEPUNT VAN 2019
CARMEL AZAMI
RE-START COACH A BEAUTIFUL MESS

Wat mij altijd het meeste bijblijft en waar ik de meeste energie van krijg is als we horen dat mensen zich echt onderdeel voelen van onze community. De vertrouwensband die ontstaat, de grapjes onderling, de tranen bij een openhartig gesprek. Een trainee schreef ons hoe dankbaar ze was voor alles wat ze hier had geleerd en noemde als voorbeelden hoe belangrijk het is om op tijd te komen en dat je nee moet leren zeggen. "It was a pleasure to be a part of this beautiful mess family!" Zo'n bericht tovert een grote lach op mijn gezicht en laat zien waar we het allemaal voor doen. ■

MIJN HOOGTEPUNT VAN 2019

VITO ROŽEJ

RE-START COACH A BEAUTIFUL MESS

Mijn moment van 2019 was het evaluatiegesprek dat ik voerde met Ayesha, een Afghaanse vrouw van een jaar of 55-60. Ze is analfabeet, ook in haar eigen taal, spreekt geen woord Nederlands, is opgegroeid in een huis zonder water en elektriciteit en maakte twee keer per week een reis naar het onbekende door met de bus en metro vanuit Amsterdam Noord naar ons atelier te reizen. Ze telde de haltes, zodat ze wist wanneer ze moest uitstappen, maar gemiddeld een keer per maand ging dat mis en raakte ze de weg kwijt. Dan belde ze een van haar zeven kinderen en die moest haar dan gaan zoeken. Gelukkig is dit tot nu toe altijd goed afgelopen! ■

1B. ANDERE MIJLPALLEN IN 2019

EVENTS EN RESTAURANT

In 2019 hebben we met A Beautiful Mess in de voormalige Bijlmerbajes in Amsterdam 122 events georganiseerd. We ontvingen tijdens die events en in het restaurant meer dan 13.500 bezoekers. De reacties van onze gasten waren voor het overgrote deel geweldig, mensen zeiden aangenaam verrast te zijn door de sfeer en onze aanpak.

In opdracht van het Bijbels Museum hebben we sinds december een pop-up lunchcafé gerund in het Cromhouthuis op de Herengracht in Amsterdam. De locatie was een welkome intieme tegenhanger van ons grote restaurant in de Bijlmerbajes. Tot we het project vanwege corona vroegtijdig moesten stopzetten, hebben we in korte tijd 4.500 bezoekers getrokken.

**IN A BEAUTIFUL MESS
AMSTERDAM HEBBEN
WE 122 EVENTS
GEORGANISEERD EN
13.500 BEZOCHTEN HET
RESTAURANT.**

MAKERSPACE

Als het gaat om de makerspace in 2019 beginnen we met een aantal redenen voor een feestje, allereerst dat we een van de twee winnaars van de Tommy Hilfiger Fashion Frontier Challenge waren. De andere winnaar was Apon Wellbeing, een organisatie die middels een innovatief concept zorgt voor gratis ziektekostenverzekeringen voor textielarbeiders in Bangladesh. We wonnen € 75.000,- en krijgen vanaf nu kennis, know-how en een gigantisch netwerk aangereikt door de experts van Tommy Hilfiger. Zij gaan verder helpen met het ontwikkelen van onze business, waaronder het circulair produceren van kleding en andere textielproducten.

De vlag kon ook uit omdat we in gesprek zijn met een aantal prachtige klanten en onze organisatie verder op poten zetten. We verbeterden de sales funnel en het offertetraject, waarbij we op vrijwillige basis werden geholpen door sales director Anton de Vrieze. Ellen Jaarsveld is aangetrokken als ateliermanager, Martine de Kip als freelance projectmanager en Marije Stadegaard kwam erbij als productiemanager. Ten slotte haalde Naz Kawan, de directeur van onze makerspace, via Shell € 25.000,- binnen die besteed mag worden aan verdere groei. Samen met investeringsbank

NIBC probeert ze investeerders aan te trekken om ons in staat te stellen op te schalen qua personeel en machinepark.

De organisatie verbeteren, de productie professionaliseren en opschalen is een vereiste om de makerspace levensvatbaar te maken en ook in de toekomst redenen voor een feestje te blijven hebben. Die hobbel moeten we over en zeker in de nasleep van corona is dat spannend. Focus is het toverwoord, met veel energie gaan we ons richten op opdrachten die we aankunnen en ons verder kunnen brengen als kleine pionier in de terugkeer van lokale, duurzame en sociale textielproductie in Nederland.

CODE SOCIALE ONDERNEMINGEN

Een belangrijk wapenfeit in 2019 was dat we in november met A Beautiful Mess makerspace en restaurant zijn toegelaten tot het Register Sociale Ondernemingen. Op onze nieuwe website abeautifulmess.nl/code-sociale-ondernemingen maken we transparant hoe onze sociale missie is geborgd in alles wat we doen. →

GOVERNANCE

Governance betekent: hoe een organisatie van binnen gestructureerd is en hoe het toezicht op het beleid is geregeld. Begin 2019 hebben we de statuten van stichting Refugee Company en haar twee werkmaatschappijen (restaurant en makerspace, beiden bv's) formeel vastgelegd. Hetzelfde geldt voor de benoeming van Sandrijn Dekkers tot operationeel directeur, begin maart, waarmee de basis is gelegd voor de toekomstige groei van de organisatie. Om de afdeling Finance te versterken hebben we Johan Blom aangetrokken als cfo. De afdeling finance support is uitgebreid om de hoge kosten van een extern accountantsbureau te drukken.

Ten slotte zijn twee leden toegetreden tot ons bestuur. Vivian Bieseman is onze nieuwe penningmeester en Ingrid van den Elsen van Vluchtelingenwerk Nederland brengt veel kennis in op het gebied van fondsenwerving. Waar mensen komen, gaan anderen. Judith Hartings vertrekt uit het bestuur, ze heeft geweldig werk verricht en ons geholpen bij het verbeteren van onze governance en de opname in het Register Sociale Ondernemingen. We bedanken Judith voor het ter beschikking stellen van haar kennis en expertise en zijn blij dat ze als adviseur bij onze organisatie betrokken blijft. Corrie Both en Leon Sonnenschein waren bestuurslid van het eerste uur, maar ook zij nemen afscheid. We bedanken Corrie en Leon. We zijn blij dat Corrie aan boord blijft, in dit geval in de functie van vertrouwenspersoon.

PROJECT SALWA FOUNDATION

In 2019 heeft de Salwa Foundation een inspirerend programma georganiseerd. Salwa is een platform voor kunstenaars, ontwerpers en creatieve denkers die willen studeren of werken in Nederland en support nodig hebben in het vinden van de juiste contacten. Kunstenaars die naar Nederland gevlucht zijn hebben extra uitdagingen en moeten zichzelf vaak opnieuw uitvinden in een nieuwe context. Refugee Company heeft de administratie gedaan voor de Salwa Foundation en halverwege 2020 zal de Salwa Foundation dit zelf op zich nemen.

PROJECT IN THE FOOTSTEPS OF A MIGRANT

'In the Footsteps of a Migrant' is een onafhankelijk project van Refugee Company onder leiding van Raafat Ballan, Hend Charaf, Marie-José van Schaik en Farah Shretah. Het maakt onderdeel uit van een driejarige samenwerking tussen vier partnerorganisaties in Duitsland, Italië, Nederland en Roemenië en wordt medegefinancierd door het Erasmus+-programma van de Europese Unie. Het project richt zich op de ontwikkeling van een nieuwe educatieve methode over migratie, vormgegeven als interactief rollenspel: 'Minosia Labyrinth'.

Minosia Labyrinth biedt via de methode van embodied learning inzicht in de complexiteit van het migratiesysteem in Europa en creëert bewustwording over de moeilijkheden waarmee migranten en vluchtelingen worden geconfronteerd. In het spel bewegen spelers zich binnen een soort labirint van instanties en vinden interacties plaats met andere spelers. Hierin komen zij diverse barrières tegen, zoals wetten en regelgeving, kafkaëske bureaucratie, taalbarrières, racisme,

discriminatie, privileges en vooroordelen. Door in de voetsporen van een migrant of vluchteling, of ook een advocaat, journalist of immigratieambtenaar te stappen, wordt de realiteit van migranten en vluchtelingen beter invoelbaar. Het spel leidt tot empathie en meer begrip voor migranten en vluchtelingen. Daarnaast biedt het spel diverse aanknopingspunten om het gesprek aan te gaan over (institutioneel) racisme, privileges en stereotypen. Het spel is geschikt voor diverse doelgroepen, zoals non-profitorganisaties, scholen, universiteiten, docenten, maatschappelijk werkers, jongerenwerkers, vrijwilligers en professionals die werken met migranten en vluchtelingen.

In 2018 is veel research gedaan en zijn er gesprekken gevoerd met migranten, vluchtelingen en mensen die werkzaam zijn in of betrokken zijn bij de opvang van vluchtelingen. 2019 stond vooral in het teken van de ontwikkeling van de scripts en het ontwerp van het spel. Er vonden diverse partnerbijeenkomsten plaats waarin alle elementen en de dynamiek van het spel goed zijn uitgedacht. In maart vond in Berlijn een eerste try out van het spel plaats met 35 deelnemers met en zonder migratie-ervaringen. De indruk die het spel maakte op een van de deelnemers is hier terug te lezen. In september werd op Ameland een tutor-training georganiseerd, waarbij zeven oud-deelnemers werden opgeleid om het spel als tutor te faciliteren voor een groep van 25 deelnemers. Voor meer informatie zie www.minosia.eu ■

MIJN HOOGTEPUNT VAN 2019 **JULIEN OOMEN** **RE-START COACH A BEAUTIFUL MESS**

Het grootste succes van 2019 was voor mij het Connection Café. Dit tweemaandelijks event dat ik samen met Fares Al Qadi host, is een herkenbare en geliefde ontmoetingsplek geworden voor trainees, ex-trainees, teamleden en Amsterdamse locals. Vanwege corona gaat het nu even in een andere vorm, maar er wordt nog steeds goed gebruik gemaakt van de professionals die beschikbaar zijn voor vragen over administratie, zorg en studie. Bovenal is het een warm bad van verbinding en uitwisseling. We hebben een diverse muzikale programmering, rekening houdend met de verschillende communities in ons netwerk. Als 'hun eigen' muziek op het programma staat gaan de harten van de deelnemers extra open, is er nostalgie, worden verzoekjes geroepen en gaan de mobieltjes in de lucht om te filmen terwijl alle andere aanwezigen ook blij worden van de vaak onbekende klanken met veelal dezelfde boodschap over liefde, geluk, verlies, verdriet, hoop. In het contact met de trainees en ex-trainees heb ik heel veel mooi en inspirerends mogen beleven. ■

2. HOE VERDER IN 2020

CORONA

2020 staat in het teken van grip proberen te krijgen op de gevolgen van corona op onze organisatie. Als sociale onderneming is dat moeilijk genoeg, we willen goede dingen doen, maar zullen ook omzet moeten maken en die is met name voor het restaurant in het voorjaar van 2020 compleet weggevaagd. Zolang er geen vaccin of medicijn tegen het virus beschikbaar is, zullen we te maken blijven houden met social distancing en andere maatregelen. Bezoekersaantallen zullen zich niet ineens weer herstellen, daarom voorzien we voor het jaar 2020 voor ons restaurant in Amsterdam een 40 tot 45 procent lagere omzet in vergelijking met 2019. Voor de makerspace verwachten we 20 procent minder inkomsten. We gaan ervan uit dat we in 2023 volledig hersteld zullen zijn van de coronacrisis, maar houden de ontwikkelingen scherp in de gaten. De gezondheid van onze klanten, onze deelnemers en onze werknemers staat altijd voorop. De vrije reserves van stichting Refugee Company zijn inmiddels negatief, met het aantrekken van een CFO is voor 2020 en 2021 een plan gemaakt om continuïteitsreserves op te gaan bouwen. Door de genomen maatregelen en met gebruikmaking van de noodsteunmaatregelen van de overheid en van de fondsen hebben we er vertrouwen in dat we onze activiteiten duurzaam kunnen voortzetten.

Behalve het sluiten van de restaurants, was een andere wijziging in onze werkwijze dat we overstapten van face to face trainingen naar online modules. Ook ontwikkelden een digitale taaltraining, die we nu razendsnel uitrollen in verschillende steden in Nederland. In Arnhem openden we de Mondmaskerfabriek, om het tekort in Nederland aan goede medische mondmaskers op te vangen. We richtten een productiefaciliteit in en kochten in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Philips Foundation, Qredits en Rabobank Arnhem en Omstreken de juiste grondstoffen in. Met deze partijen regelden we ook de certificering en wisten we razendsnel twee machines vanuit China naar Nederland te transporteren. We hielpen bij het oplossen van een maatschappelijke noodsituatie, creëerden banen én droegen bij aan een meer positieve beeldvorming rond mensen met een vluchtelingenachtergrond in Nederland.

ARNHEM

Eind 2019 waren we in opdracht van de gemeente Arnhem al begonnen met het opzetten van een leerwerktraject voor negentig deelnemers. Plan was om naast een restaurant ook een New Energy-taskforce in het leven te roepen. Dit team zou met initiatieven op het gebied van nieuwe energie →

**WE GAAN ERVAN
UIT DAT WE IN 2023
VOLLEDIG HERSTELD
ZULLEN ZIJN VAN
DE CORONACRISIS,
MAAR HOUDEN DE
ONTWIKKELINGEN
SCHERP IN DE GATEN.
DE GEZONDHEID VAN
ONZE KLANTEN, ONZE
DEELNEMERS EN ONZE
WERKNEMERS STAAT
ALTIJD VOOROP.**

**HET VELD
WAARBINNEN
WE OPEREREN
IS COMPLEX, DE
MENSEN VOOR WIE
WE HET DOEN ZIJN
VEERKRACHTIG
MAAR KWETSBAAR.
DINGEN SIMPEL
HOUDEN, KWALITEIT
BOVEN KWANTITEIT
STELLEN EN GENOEG
MOMENTEN VOOR
REFLECTIE INBOUWEN,
DAT ZIJN ONZE
SPEERPUNTEN VOOR
2020.**

aan de gang gaan, waaronder het aanleggen van zonnepanelen. In het voorjaar van 2020, toen corona impact begon te krijgen, was het werven en opleiden van de juiste mensen hiervoor nog niet afgerond en ontstonden er bovendien andere prioriteiten. Zo ontstond een natuurlijk momentum om juist in Arnhem met de Mondmaskerfabriek te beginnen en hebben we het programma New Energy gecancelled.

UTRECHT

De onderhandelingen met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) over het starten van een A Beautiful Mess coffeeshop in het azc in Utrecht zijn afgerond en daarmee is de financiering voor het eerste operationele jaar gedekt. De verwachte opening in het voorjaar is vanwege corona uitgesteld, daarom bieden we deelnemers om te beginnen de online community *Welkom in Utrecht* aan. De verbouwing van de coffeeshop loopt gewoon door en zodra het kan openen we deuren.

EN VERDER

Voor de rest zal het komend jaar de focus binnen Refugee Company en A Beautiful Mess liggen op het optimaliseren van onze workflow. Omdat er zoveel te doen is willen we meer met vrijwilligers werken. Daarom gaan we een vrijwilligerscoördinator aannemen. We krijgen al enorm veel hulp van doorgewinterde professionals die ons gratis en voor niets helpen met ingewikkelde vraagstukken. Onze nieuwe office manager helpt ons om alles organisatorisch onder controle te houden.

Behalve het beter vertellen van ons verhaal naar buiten toe, is een ander verbeterdoel: focus houden, niet alles tegelijk willen en op een gestructureerde manier groeien. De urgentie voor de mensen waarmee we werken is hoog, maar met haastwerk of een overvloed aan proefballonnetjes oplaten helpen we niemand. Het veld waarbinnen we opereren is complex, de mensen voor wie we het doen zijn veerkrachtig maar kwetsbaar. Dingen simpel houden, kwaliteit boven kwantiteit stellen en genoeg momenten voor reflectie inbouwen, dat zijn onze speerpunten voor 2020. ■

3. WOORDEN VAN DANK

Stichting Refugee Company werft fondsen waarmee de leerwerkprogramma's van onze sociale onderneming A Beautiful Mess kunnen worden gedraaid. Het woord 'sociaal' verwijst naar de interactie tussen mensen en dat is passend, want we doen ons werk niet alleen. We krijgen hulp van heel veel organisaties en individuen en die zijn we ontzettend dankbaar. Dat waren we in 2019, toen we een mooi jaar hadden waarin

we de organisatie verder opbouwden en professionaliseerden, maar ook in 2020, toen de omstandigheden zacht uitgedrukt 'uitdagend' konden worden genoemd. We zitten hier samen in en we komen hier samen weer uit, dat is het gevoel en dat is een goéd gevoel.

We danken het Anton Jurgens Fonds, Ars Donandi, Stichting Dichter bij Huis, Dioraphte, Stichting Doen, Fred Foundation, Fundatie Van den

Santheuvel, Sobbe, Kansfonds, Stichting 't Luykje, Oranjefonds, Philips Foundation, PIN/KNR en Rabobank Foundation, allen fondsen die ons vaak al langere tijd ondersteunen.

Ook danken we 216 accountants, Maex Amsterdam Impuls, Stichting Primrose, Qredits, Redevco en Shell, alsmede alle organisaties die ons pro bono geholpen hebben: Bocca Koffie, The Changery, Rutgers & Posch, Signify en Tony's Chocolonely.

Een speciaal woord van dank gaat uit naar AM, de gebiedsontwikkelaar en eigenaar van het terrein van de Bijlmerbajes die in het heetst van de coronacrisis besloot om tijdelijk geen huur in rekening te brengen.

Een omhelzing voor Leon en Linda Dijkstra, die met hun Eden Hotel vaste gasten zijn op onze benefietdiners en met hun Sjoerd Dijkstra Foundation ons horecatraject ondersteunen. Het betrokken team van Egeria, dat ons niet alleen financieel maar ook met kennis ondersteunt. Het Instituut Gak waar we in groter verband werken aan meer kansen op de arbeidsmarkt voor onze doelgroep en onze pr-partnerbureaus De Wolven en Friends for Brands. ■

A Beautiful Mess

EN NATUURLIJK NAMENS ALLE
DEELNEMERS: DANK JULLIE WEL
VOOR ALLE STEUN!

REFUGEE
COMPANY

OVERHEDEN

X Gemeente
 X Amsterdam
 X Nieuw-West

Gemeente Weesp

Gemeente Amstelveen

Gemeente WATERLAND

FONDSEN

Anton Jurgens Fonds
Antoni van Leeuwenhoek

EGERIA

Ars Donandi

